

<i>Sorszám:</i> Ny/1.	<i>Tárgy:</i> Az otthoni szakápolás helyzetéről szóló tájékoztató
<i>Döntéshozatal módja:</i> Egyszerű többség	
<i>Tárgyalás módja:</i> Nyílt ülés	<i>Előkészítette:</i> Sveczné Jantyk Ágota ügyvezető, Home - Care Egészségügyi és Szolgáltató Bt.

Tisztelt Bizottság!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 495/2017. (XI. 30.) határozatával jóváhagyta a 2018. első félévére vonatkozó munkatervét, mely szerint az Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottság a 2018. májusi ülésén tárgyalja meg az otthoni szakápolás helyzetéről szóló tájékoztatót.

A Home – Care Egészségügyi és Szolgáltató Bt. képviselője, eleget téve a felkérésnek, megküldte az általa készített tájékoztatót, melyet jelen előterjesztéshez mellékelünk.

Kérem a T. Bizottságot, hogy a tájékoztatót szíveskedjen megvitatni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottsága az otthoni szakápolás helyzetéről szóló tájékoztatót tudomásul veszi.

Határidő: intézkedésre azonnal

Felelős: Mucsi András bizottsági elnök

Békés, 2018. május 15.

Mucsi András
bizottsági elnök

BÉKÉSI HOME-CARE
EGÉSZSÉGÜGYI ÉS SZOLGÁLTATÓ BT.
5630 Békés, Szent Pál sor 1.

**Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének
Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottsága részére**

Tárgy: Beszámoló az otthoni szakápolás 2017. évi működéséről

Tisztelt Bizottság!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 495/2017. (XI.30.) határozatával jóváhagyta a 2018. első félévére vonatkozó munkatervét, mely szerint az Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottság a 2018. májusi ülésén tárgyalja az otthoni szakápolás helyzetéről szóló tájékoztatót.

A Békési Home-Care Egészségügyi és Szolgáltató Bt. (a továbbiakban: Szolgálat) részéről az otthoni szakápolás 2017. évi helyzetéről szóló tájékoztatót az alábbiak szerint terjesztem T. Bizottság elé.

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 16. §-a értelmében az otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás a beteg lakó- vagy tartózkodási helyén nyújtható szolgáltatás, amelyek célja a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás kiváltása. Az alapellátáshoz kapcsolódó otthoni szakápolás és otthoni hospice ellátás körébe tartozó tevékenységek csak a beteg háziorvosának szakmai felügyelete mellett végezhetők.

Az otthoni szakápolási tevékenységről szóló 20/1996. (VII. 26.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 1. § (1) bekezdésének értelmében az otthoni szakápolás a biztosított otthonában vagy tartózkodási helyén, kezelőorvosának rendelésére, szakképzett ápoló által végzett tevékenység, amely során az alábbi feladatok ellátására van lehetőség:

1. Szondán át történő tápláláshoz és folyadékfelvételhez kapcsolódó szakápolási tevékenységek végzése és megtanítása.
2. A tracheális kanül tisztítása, betét cseréje, a tevékenység tanítása.
3. Állandó katéter cseréjéhez vagy rendszeres katéterezéshez, hólyagöblítéshez kapcsolódó szakápolói feladatok.
4. Az intravénás folyadék- és elektrolitpótláshoz, parenterális gyógyszer beadáshoz kapcsolódó szakápolási feladatok.
5. Baleseti- és egyéb műtétek utáni szakápolási feladatok és az önellátás korlátozottsága esetén a testi higiéné biztosítása, valamint a mozgás segítése.
6. Műtéti területek (nyitott és zárt sebek) ellátása, sztomaterápia és különböző célt szolgáló drének kezelésének szakápolási feladatai, szakmaspecifikus szájápolási tevékenységek műtét után.
7. Dekubitálódott területek, fekélyek szakápolási feladatai.
8. Betegség következményeként átmenetileg vagy véglegesen kiesett vagy csökkent funkciók helyreállításához, fejlesztéséhez vagy pótlásához kapcsolódó szakápolási feladatok:
 - gyógyászati segédeszközök, protézisek használatának tanítása,
 - mozgás és mozgatás eszközei használatának tanítása,
 - hely- és helyzetváltoztatás segítése.
9. Szükség esetén kiegészítő speciális eljárások alkalmazása:
 - UH inhalálás, légzésterápia,
 - szívó alkalmazása,

- oxigénterápia.
- 10. Tartós fájdalomcsillapítás szakápolási feladatai.
- 11. A beteg állapotától függően beszédterápia, a fizioterápia köréből: gyógytorna, elektroterápia biztosítása.
- 12. Haldokló beteg otthonában történő szakápolása az ellátandó feladatok megnevezésével.
- 13. A szakápolás és a szakirányú terápiás szolgáltatás során biztosítani kell:
 - a beteg pszichés vezetését, étkezési tanácsadást és mindazon tevékenységek megtanítását, amelyet maga a beteg és/vagy családja megtehet a beteg egészsége megtartásáért, helyreállításáért vagy állapota romlásának megakadályozásáért,
 - ápolási anamnézis felvételét, az ápolási folyamat dokumentálását és jelentési kötelezettség teljesítését,
 - rendszeres kommunikációt a házi-, illetve kezelőorvossal és más, a beteg ellátásában résztvevőkkel.
- 14. Otthoni parenterális táplálás végzése kizárólag krónikus bélelégtelenségben szenvedő betegek esetében, szükség esetén dietetikus bevonásával.

A szakápolás során:

- a beteg pszichés vezetése, és mindazon tevékenységek megtanítása, amelyet maga a beteg és/vagy családja megtehet az egészsége megtartásáért, helyreállításáért vagy állapota romlásának megakadályozásáért,
- ápolási anamnézis felvétel, az ápolási folyamat dokumentálása és jelentési kötelezettség teljesítése,
- rendszeres kommunikáció a házi-, illetve kezelőorvossal és más, a beteg ellátásában résztvevőkkel.

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Önkormányzat) 429/2010. (XII.16.) határozata alapján a 2011. január hó 1. napjától 2015. december hó 31. napjáig tartó időszak vonatkozásában megbízási szerződés jött létre, amely értelmében Szolgáltatunk az Önkormányzat által önként vállalt otthoni szakápolási feladatot lát el. 2015. december hó 2. napján az Önkormányzattal további 5 évre, a 2016. január hó 1. napjától 2020. december hó 31. napjáig tartó időszakra ismét szerződést kötöttünk.

Az ápolás az ápoló egyedülálló tevékenysége, mely arra irányul, hogy segítse kliensét mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha meglenne ahhoz a kellő akarata, ereje vagy tudása. Az ápolást az ápoló olyan módon nyújtja, hogy segítse a gondjaira bízott vagy hozzá forduló személyt teljes önállóságának mielőbbi visszanyerésében, de jelenti azt is, amikor a már magatehetetlen beteget gondozzuk úgy, hogy az lehetőleg semmiben ne szenvedjen hiányt és a lehető legteljesebb emberi életet élje.

A 2015. év óta az egészségügyi alapellátás részeként szabályozott otthoni szakápolás az alapellátás egyik pillérévé vált, az otthoni szakápolási szolgálatok hidat képeznek a házi orvos, a körzeti ápoló és a szociális ellátórendszer között. Prevenációs feladatokat is ellátó, az alapellátás minden területén használható komplex ellátó rendszer.

Szolgáltatunk 22 éve, 1996. óta dolgozik Békés város egészségügyi ellátásában. 2011. január hó 1-től vállalkozásban látjuk el a betegeket. Az NM rendelet által előírt személyi- és tárgyi feltételeknek - *melyet az ÁNTSZ minden évben, a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (a továbbiakban: NEAK) időközönként ellenőriz* - megfelelően végezzük munkánkat. Személyi állományunk bővült, a feladatot 1 fő teljes állású és 2 fő részmunkaidős szakápoló, illetve 2 fő

gyógytornász látja el. Szolgáltatásunk folyamatos, tehát hétvégén és ünnepnapokon is ellátjuk betegeinket.

Szolgáltatunk az NM rendeletből idézett jogszabályhely 2-11. és 13. pontjai szerinti feladatokat látja el. A leggyakrabban ellátott feladataink:

- lábszárfekélyes betegek kötécscseréje,
- decubitis kezelése, megelőzése,
- rosszindulatú daganat eltávolítása utáni műtéti sebkezelés,
- tályog kezelése, kötécscseréje.

Munkánk során rendszeres kapcsolatban vagyunk az ellátott házi-, illetve kezelőorvosával, és a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ gondozási központjával. A közöttünk fennálló munkakapcsolat - *véleményünk szerint* - hatékonynak és kiválónak mondható.

Az otthoni szakápolás keretében ápolási tevékenységek legfeljebb 14 vizitre rendelhetők el, amelyek naptári évenként, ismételt orvosi vizsgálat alapján az ápolási tevékenységek esetében további három alkalommal megismételhetők. Főképpen erre, a társadalombiztosítási finanszírozásból biztosított bevételre támaszkodhatunk, a fizetőképes betegek száma elenyésző. Többször tapasztaljuk, hogy a társadalombiztosítás által finanszírozott vizit kimerülését követően a betegek, akiknél további ellátásra lenne szükség, nem tudják ennek anyagi vonzatát vállalni. Az is probléma, hogy a beteg részére javasolják a szakápolási tevékenységet, de Szolgáltatunknak azért nincs rá kapacitása, mert a 199 vizitből álló keretet meghaladja.

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális alap- és szakosított ellátások térítési díjairól szóló 6/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete 53. §-ában foglaltak szerint azon személyek vagy családok részére, akik az otthoni szakápolási szolgálat szolgáltatásait anyagi okok miatt – *vagy mert a NEAK támogatása már lejárt* – nem tudják igénybe venni, kérelemre, szociális rászorultság alapján 3 hónap időtartamra támogatás nyújtható. Az otthoni szakápolás a beteg otthonában végzett szakápolási feladatokat foglalja magában, mely szolgáltatás díja alkalmanként 1.500,- Forint. A támogatás mértéke:

- a megállapított látogatási díj 100 %-a, ha a kérelmező családjában az egy főre számított jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át,
- a megállapított látogatási díj 75 %-a, ha a kérelmező családjában az egy főre számított jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át,
- a megállapított látogatási díj 50 %-a, ha a kérelmező családjában az egy főre számított jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át nem haladja meg.

Különös méltánylást érdemlő esetben (pl. egyedülálló kérelmező, tartós egészségromlás, magas gyógyszerköltség) a Bizottság az elbírálás során az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-aként meghatározott jövedelemhatártól 50%-al felfelé eltérhet, és a látogatási díj 50%-ának megfelelő mértékű támogatást állapíthat meg.

Önkormányzati támogatással finanszírozott vizitszámunk csökkent, míg 2014-ben 483, 2015-ben 737, 2016-ban 899 vizitünk volt (ez kiugróan magas számnak volt tekinthető) 2017-ben 480 vizitet teljesítettünk. Az Önkormányzat által részünkre fizetett megbízási díj 2014-ben 376.000 Forint, 2015-ben 732.000, 2016-ban 1.044.750 Forint, 2017-ben 559.875 Forint volt.

Békés Város Önkormányzata Ügyrendi, Lakástügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottsága 2017. május 22-i ülésén javaslatként merült fel, hogy próbáljunk önkénteseket bevonni feladatainkba. Munkánkat azon érzékeny betegcsoport körében végezzük, akik számára a beteg és segítő közötti bizalmi kapcsolat elengedhetetlen feltétel, ezáltal a munkavégzésébe

csak hosszútávon és kiszámítható jelleggel vonhatunk be kollégákat, ami az önkéntes munkavégzéssel csak ritkán összeegyeztethető. Az ápolási, valamint szakápolási feladatok biztosítása során speciális, gyakran innovatív módszereket és eszközöket (gyógyászati segédeszközök, kötszerek stb.) alkalmazunk, amelyek használata megkívánja a naprakész szakmai ismereteket. Kollégáimmal egyeztetve, a maximális felelősségvállalásunk mellett, munkánk során önkéntesek bevonását a jövőben sem tervezzük.

2017. október 25. és 27. között került megrendezésre Pécsen a Magyar Otthonápolási és Hospice Egyesület szervezésében a XIX. Otthoni Szakápolási Kongresszus, amely az otthoni szakápolás legfontosabb rendezvénye. A kongresszus fő témái a következők voltak:

- Nemzetközi kitekintés a betegellátásban, új trendek
- Együttműködés lehetőségei az egészségügy szereplőivel
- Különleges esetek, modern technikák az otthoni szakápolásban
- Oktatás, képzés az otthoni szakápolásban
- Hospice ellátás aktualitásai
- Gyógytorna, logopédia a betegek otthonában
- Kommunikáció az otthoni szakápolás szereplői között
- Az egészségügyi szakdolgozók testi-lelki egészsége
- Etikai, jogi kérdések az otthoni szakápolásban

A NEAK, a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara, az orvosok és az egészségügyi team tagjai hasonló véleményen voltak, miszerint a közös gondolkodás, a személyes kommunikáció, a kapcsolatteremtés mind egy irányba vezetnek, és így az otthonápolásnak van múltja, jelene és jövője. A Kongresszuson új kezdeményezésként megfogalmazódott, hogy

- házi orvos is rendelhessen el gyógytornát szakorvosi javaslat nélkül,
- jelenjen meg a szükségalapú ellátás,
- új tevékenységekkel is bővüljön a tevékenységi lista.

Továbbra is szeretnénk munkánkat végezve ellátni a betegeket Békés városban. Az egész országot lefedő otthonápolási szolgálatok azzal a céllal működnek, hogy az otthonukban ellátásra, ápolásra szoruló betegnek segítő kezet nyújtsanak. Otthon, szűkebb családi és lakókörnyezetben a beteg kooperációs készsége és aktivitása növekszik, csökken a kiszolgáltatottsága. Az egyénre szabott ápolás ilyen környezetben valóra váltható. Az otthonápolás célja, hogy a betegségből való felgyógyuláshoz optimális feltételeket teremtsen, továbbá a krónikus betegségekben szenvedőknek a lehetséges önállóságát elősegítse.

A családnak, illetve a betegnek megnyugtató, ha van olyan személy, aki tanácsot tud adni az éppen aktuális helyzetben.

Az otthoni szakápolás rendszere országosan lefedett, jól képzett szakemberekkel minőségi ellátást nyújt, csökkentheti a kórházi kiadásokat, tehermentesítheti a járóbeteg szakrendeléseket és csökkentheti a gyógyulás időtartamát.

Munkatársaim és az ellátott betegek nevében ezúton mondok köszönetet az Önkormányzatnak az általa nyújtott támogatásért, úgy érezzük, hogy országos viszonylatban is kivételes helyzetben vagyunk.

Kérem a Tisztelt Bizottságtól a beszámoló elfogadását.

Békés, 2018. május 14.

Köszönettel:

Békési HOME-CARE
5630 Békés, Szent Pál sor 1
Adószám: 20931292-1-04
Bsz.: 11733072-2002059

Sveczné Jányik Ágota
ügyvezető